

Obsah

MÁJ	5
-----------	---

BÁSNĚ DO ROKU 1832

Straba	43
Pěvéc	46
<i>Cizinec bydlí na příkré skále (Cizinec)</i>	48
Dítě	49
Měsíček	51
Srdci mému	54
Vorlík	55
Na hrobě sestřiným	57
<i>Jak v souhlasu stroje hudebného (City vděčnosti 1)</i>	58
<i>Kdyby bylo harfce mojí dáno (City vděčnosti 2)</i>	60
Přelka	61
Svatý Ivan	62
Svatý Vojtěch	65
Syn mlynářův	68
Noc	70

Abaelard Heloíze	72
Idůna	74
Bojarín	76
Píseň (<i>Pod starým hradem v večerní době</i>)	79
Zpěvec	81
Čech	84
Těžkomyslnost (<i>Zašlo slunce již za hory</i>)	89
Hrobka králů a knížat českých	90
Vpřevod	92
Ivan	94
Královič	96
Jaroslavna	98
Vzor krásy	100
<i>Smutné vydej zvuky mi, varyto</i> (Žalozpěv)	101
<i>Mrak až přijde šerý a slunce přikryje jasné</i>	103
Panně Rošrové	104
<i>Však co darmo moje smáčím líce</i>	106
<i>Kde k nebesům modrým vysoko pne vzhůru se skála</i>	107
<i>Ó harfo dávnověká</i>	108

PÍSNĚ

Ohlas písní národních	113
1. <i>V šírom poli dubec stojí</i>	113
2. <i>Ani labuť ani Lůna</i>	114
3. <i>Z temna lesa žežhulička</i>	115
4. <i>Vítr, chladný vítr věje</i>	116
5. <i>Zalká jinoch v černo lesa</i>	117
6. <i>Nesbírá v háje stínu</i>	118
7. <i>Rozprostřela chladná noc</i>	119
8. <i>Celá ta krajina</i>	121
9. <i>Pod starým hradem v večerní době</i>	123
10. <i>Na lučině husy pasou</i>	124
11. <i>Zrána na usvítě</i>	125
12. <i>Letěly koroptve plaché</i>	126
13. <i>Neroztál sníh ještě</i>	127

14. <i>Hasly zatmělé hvězdičky</i>	129
15. <i>Modřínové, mladí modřínové</i>	130
16. <i>Proč, Vltavo, řeko divá</i>	131
17. <i>Želetínky háje</i>	132
Písně mimo cyklus	134
<i>Spi, ó dívko milována (Zastaveníčko)</i>	134
<i>Pod okénkem mé milenky</i>	135
<i>Má děva ještě dřímá</i>	136
<i>Stojí jabloň v šírém poli (Kleslá)</i>	137

BÁSNĚ OD ROKU 1832

Přípis básní	141
Baláda	142
Mnich	143
Těžkomyslnost (<i>Buďte zdraví, vlasti modré hory!</i>)	151
Páže (<i>Budoucí vlast</i>)	153
Umírající	155
<i>Půlnoční vstal měsíc nade Pražský chrám (V chrámu)</i>	156
Zpěv lovecký	157

Znělky	159
1. <i>Tichý tis nad růží stíny sklání</i>	159
2. <i>V hloubi citu kde mám slova vzíti</i>	160
3. <i>Vzešel máj! hlubokých muži želů!</i>	161
4. <i>Ač má síla neoslábla v boji</i>	162
5. <i>Ještě jednou v mladosti mé kraje</i>	163
6. <i>Tichý jsem co harfa bezestrunná</i>	164

Znělky mimo cyklus	165
<i>Zašlo slunce za modravé hory</i>	165
<i>Jest pěvcův osud světem putovati</i>	166
<i>Však ten zásvit růžojasných lící</i>	167

* * *

<i>V svět jsem vstoupil, doufaje, že dnové</i>	168
--	-----

<i>Plná lůna nad porostlou strání</i>	170
<i>V přírodě jak vše se jindy smálo</i>	171
<i>Jako Troska v světle bledém</i>	172
<i>Duše nesmrtelná, která bydlíš</i>	173
<i>Slunce zapadlo u věčnosti moře</i>	177
<i>Hoj, byla noc! Zelené světlo lůny</i>	178
<i>Cesta z Čech</i>	179
<i>Zpěv u hrobu p. Josefa Jungmanna mladšího</i>	181
<i>Pozdní večer; plamínek se míhá</i>	182
<i>Temná noci! jasná noci!</i>	183
<i>Verše z prózy</i>	185
<i>Pozdní večer. Dívky pilně předly</i> (Prolog k Pouti krkonošské)	185
<i>Nadarmo bouře slunci hrozí (z Křivokladu)</i>	186
<i>Kdo obrátil kdy k nebi vzhůru hled</i> (z Kláštera sázavského)	187
<i>Tam na hoře holoubátko (z Marinky)</i>	188
<i>Finále (z Marinky)</i>	189
<i>V dlouhém poli šumí větrů vání (z Cikánů)</i>	191
<i>Jeruzalém zpustla — ni místo neznáno (z Cikánů)</i>	192
<i>Píseň Nagy-Idai (z Cikánů)</i>	193
<i>Viz, na vodách se lodička kolíbá (z Cikánů)</i>	196
<i>* * *</i>	
<i>Otec vzpomene rodině</i>	197
<i>Proslov</i>	198
<i>Vyšehrad spal v modrém jitra stínu (Na příchod krále)</i>	200
<i>Na popravišti</i>	204
<i>Přes hvozd tmavý černé mračno spěje</i>	205
<i>Zelených na lukách tmavého blíž lesa</i>	206
<i>Měsíc stojí s zesinalou tváří</i>	207
<i>Aniž tvůj že jsem, že lásku mocí dusím?</i>	208
<i>Umlkni, potoku hlučný</i>	209
<i>Aniž křičte, že vám stavbu bořím</i>	210

NĚMECKÉ BÁSNĚ

Glaube, Hoffnung, Liebe, Vertrauen /	212
Víra, náděje, láska, důvěra	213
Die Führer durchs Leben /	216
Vůdkyně živobýtím	217
Die Freude /	218
Radost	219
Der Eremit /	222
Poustevník	223
Kolumbus /	230
Kolumbus	231
Pensum /	240
Penzum	241
Mein Wunsch /	242
Mé přání	243
Sängers Bitte /	246
Pěvcova prosba	247
Der erwachende Tag /	252
Pročitající den	253
An den Gräbern der Freunde /	254
U hrobu přítele	255
Elegie /	256
Elegie	257
<i>Die kühle Nacht hat ihr sternenlos Gewand / .....</i>	260
<i>Rozprostřela chladná noc .....</i>	261
Der Freitag in der Karwoche /	264
Velký pátek	265
Stimmen zur Namensfeier /	266
City vděčnosti	267
<i>Sieh des Todes blasses Bild / .....</i>	272
<i>Smrt' viz .....</i>	273
<i>Nacht wird es, und dunkle Nebel wallen / .....</i>	274
<i>Sklesla noc .....</i>	275
Die Trümmer /	278
Trosky	279
Das Leben /	280

Život	281
Zigeunerlied /	282
Cikánská píseň	283
An dem Friedhofe /	284
Na hřbitově	285
Meine Freuden /	286
Mé radosti	287
<i>O Muse, die ich über alles liebe /</i>	290
<i>Ó Múzo</i>	291
KOMENTÁŘ	293
Text	294
Sestava a kompozice	297
Máchovy situace	299
Poznámky k jednotlivým básním	309
EDIČNÍ POZNÁMKA K TŘETÍMU VYDÁNÍ V ČESKÉ KNIŽNICI	349
Literatura	350